

ΧΑΜΠΕΡΜΑΣ: “ΜΟΝΟΣ ΔΡΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ Η ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ” (της Αντιγόνης Καράλη)

✘ *«Είναι εξοργιστική η κοινωνική αδικία που προκαλείται από αυτή την κρίση σε όλες τις χώρες που την υφίστανται και υποφέρουν. Οι χώρες που ευθύνονται γι’ αυτή την αδικία -και πρώτη και καλύτερη η Γερμανία- θα έπρεπε να αναλάβουν επισήμως τις ευθύνες τους, κάτι που δεν έχουν πράξει έως σήμερα».*

Ο Γιούργκεν Χάμπερμας, παρά τα 84 χρόνια του, αποδείχθηκε ένας «έφηβος» στη σκέψη φιλόσοφος.

Μία ολόκληρη ώρα αφιέρωσε, χθες το μεσημέρι, στους δημοσιογράφους, αντίθετα με τη συνήθη πρακτική του, μιλώντας για την κρίση, την Ευρώπη, τον ρατσισμό, τη φιλοσοφία. «Δεν είμαι συνηθισμένος σε συνεντεύξεις Τύπου», είπε εξαρχής, για να προσθέσει: «Δέχομαι τις ερωτήσεις σας ως Ευρωπαίος πολίτης». Αλλωστε... «οι φιλόσοφοι δεν είμαστε οι σοφοί που ξέρουμε τα πάντα καλύτερα από όλους!» υποστήριξε, προς αποφυγήν απαντήσεων!

Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση

Στο αμφιθέατρο της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών δόθηκε η συνέντευξη Τύπου, εκεί όπου λίγο πριν, στην κατάμεστη αίθουσα και με το ακροατήριο να κρέμεται από τα χείλη του, ο μεγάλος «πρωταγωνιστής» του 23ου Παγκόσμιου Συνεδρίου Φιλοσοφίας, μετέτρεψε την ομιλία του, σε μια έκκληση υπέρ της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης ώστε να ενισχυθεί η δημοκρατική νομιμοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και να «αποκατασταθεί η ισορροπία ανάμεσα στην πολιτική και τις αγορές».

Ο Γερμανός φιλόσοφος και διανοητής ανέλυσε με το γνωστό διεισδυτικό του πνεύμα την ευρωπαϊκή κρίση κάτω από το πρίσμα της έλλειψης «πολιτικής αλληλεγγύης», την οποία δεν «πρέπει να συγχέουμε με την έννοια της δικαιοσύνης». Η πολιτική

αλληλεγγύη θα οδηγήσει σε μια αναδιανομή του πλούτου, που μεσοπρόθεσμα θα λειτουργήσει σε βάρος των ισχυρών οικονομιών. Τα ισχυρά κράτη της ΕΕ αποφεύγουν να εξηγήσουν στους πολίτες τους ότι χωρίς αυτή την πολιτική αλληλεγγύη δεν θα μπορέσει να ενισχυθεί η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα στην Ευρωζώνη («αυτή η ανταγωνιστικότητα που έχει θεοποιηθεί, θα θυσιαστεί» ανέφερε χαρακτηριστικά). Πολιτική λιτότητας, φτώχεια κι ανεργία βιώνει ο ευρωπαϊκός Νότος, «ξέρω πως αυτά είναι τα ζητήματα που απασχολούν περισσότερο τους Έλληνες σήμερα. Δεν έχω ικανοποιητική απάντηση. Στη Γερμανία υψώνω τη φωνή μου και υποστηρίζω την ανάγκη μιας διαφορετικής ατζέντας για την κρίση», απάντησε. «Οι κυβερνήσεις που έχουν εμπλακεί στην επιβολή προγραμμάτων λιτότητας έχουν ευθύνη για τις συνέπειες των προγραμμάτων που εφαρμόστηκαν στις χώρες του Νότου και αυτή την ευθύνη πρέπει να την αναλάβουν. Το ότι δεν μιλούν είναι ακόμη χειρότερο από αυτό που έχουν κάνει».

«Οι κυβερνήσεις που έχουν εμπλακεί στην επιβολή προγραμμάτων λιτότητας έχουν ευθύνη για τις συνέπειες των προγραμμάτων που εφαρμόστηκαν στις χώρες του Νότου και αυτή την ευθύνη πρέπει να την αναλάβουν. Το ότι δεν μιλούν είναι ακόμη χειρότερο από αυτό που έχουν κάνει», υπογράμμισε ο Γιούργκεν Χάμπερμας

Υπάρχει η αναγκαιότητα να γεφυρώσουμε το κενό με μια θεσμική μεταρρύθμιση, συμφώνησε: «Χρειάζεται οικονομική, δημοσιονομική και κοινωνική πολιτική, που θα επεκταθεί σε όλα τα πεδία. Μια πολιτική που δεν θα υπαγορεύεται σε εθνικό επίπεδο αλλά από μια ευρωπαϊκή επιτροπή, ένα ευρωπαϊκό συμβούλιο» τόνισε, για να διαπιστώσει ότι αυτός ο δρόμος προς την υπερεθνική δημοκρατία είναι κάθε άλλο παρά εύκολος.

«Όχι» σε Grexit

Ωστόσο, χωρίς αυτή την οδό, η «ΕΕ δεν θα μπορέσει να επιστρέψει στη σταθερότητα στο άμεσο μέλλον» σύμφωνα με τον Γ. Χάμπερμας. «Μακροπρόθεσμα, ο δανεισμός σε υπερχρεωμένα κράτη δεν θα είναι αρκετός για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους». Για την παραμονή της Ελλάδας στην Ευρωζώνη, η εκτίμησή του είναι ότι η ενδεχόμενη αποχώρηση της Ελλάδας από την

Ευρωζώνη δεν είναι η καλύτερη λύση ούτε για οικονομικούς ούτε για πολιτικούς λόγους.

Κατάμεστο ήταν χθες το αμφιθέατρο της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών για την ομιλία του Γερμανού φιλόσοφου Γιούργκεν Χάμπερμας

Παράλληλα αναφέρθηκε και στη «δεξιόστροφη» τάση στην Ευρώπη. «Στις επόμενες ευρωεκλογές θα βγουν, ίσως, στην επιφάνεια οι δεξιές πλειοψηφίες... Οι επόμενοι νικητές θα είναι οι δεξιοί». Και πώς το τεκμηριώνει; Αναφέρεται στη θέση του, εδώ και περισσότερα από δέκα έτη, ότι επιβάλλεται «να φύγουμε από ένα σχέδιο ελιτίστικο», για να πάμε σε ένα σχέδιο που να «περιλαμβάνει όλους τους πολίτες. Αυτό δεν έχει γίνει, έως τώρα, από τις πολιτικές ελίτ».

Για το μαύρο στην ΕΡΤ – Πολιτική πράξη απελπισίας

«Μου ακούγεται σαν μια απελπισμένη πολιτική πράξη. Πρόκειται για βασικά δικαιώματα», δήλωσε ο Γιούργκεν Χάμπερμας για το «μαύρο» στην ΕΡΤ. Πριν είχε διευκρινίσει: *«Δεν είμαι γνώστης των λεπτομερειών, αλλά έχω διαβάσει γι' αυτό στις εφημερίδες».* Ωστόσο, όταν ερωτήθηκε για το *«πώς εκτιμά ότι θα εξελιχθεί η ελληνική πολιτική σκηνή»* απέφυγε να απαντήσει: *«Λυπάμαι, δεν είμαι εξοικειωμένος με αυτό το θέμα. Είναι πολύ δύσκολο να δώσω μια τέτοια εκτίμηση. Ξέρω ότι θέλετε μια απάντηση, αλλά με φέρνετε σε δύσκολη θέση...».*

Ενδημεί σε όλες τις χώρες – Ζωντανός ο κίνδυνος του εθνικισμού
Και για τον εθνικισμό, την άνοδο της ακροδεξιάς στην Ελλάδα, αλλά και για τη μετανάστευση μίλησε ο Γιούργκεν Χάμπερμας.

«Ο εθνικισμός δεν ήταν ζήτημα μόνο του 19ου και του πρώτου μισού του 20ού αιώνα. Ενδημεί σε όλες τις χώρες κι έχει επικίνδυνο δυναμικό. Πρόκειται για μια τάση που στη Γερμανία, για παράδειγμα, αυτή τη στιγμή βρίσκεται εν υπνώσει και μπορεί ανά πάσα στιγμή να αφυπνιστεί» ανέφερε.

Προσπαθώντας να ερμηνεύσει τα υψηλά ποσοστά της Ακροδεξιάς στην Ελλάδα και τη συμμετοχή της στο κοινοβούλιο, τόνισε:

«Ο ακροδεξιός λαϊκισμός είναι επικίνδυνος δεδομένου ότι τον ακολουθεί ένα μεγάλο τμήμα του πληθυσμού», το οποίο, ενδέχεται να είναι «απληροφόρητο, στρεσαρισμένο, σε μια κατάσταση ανάγκης... Αν η επικίνδυνη Ακροδεξιά συγκεντρώνει μεγάλα ποσοστά δημοτικότητας, πρέπει να συνειδητοποιήσετε ότι πολλοί άνθρωποι που συντάσσονται μαζί της παρασύρονται και αυτό οφείλεται σε άγνοια...».

Η πρόκληση;

«Να φέρουμε τους ανθρώπους πίσω, με σωστή πληροφόρηση κι επιχειρήματα».

Και για το θέμα της μετανάστευσης μίλησε ο Χάμπερμας, με αναφορές στην κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στη Γερμανία αλλά και στη δική του στάση: «Αμέσως μετά την ένωση ανατολικής – δυτικής Γερμανίας υπήρξε στη Γερμανία μεγάλη εισροή μεταναστών και αναπτύχθηκε ένα έντονο κλίμα ξενοφοβίας.

Οι Χριστιανοδημοκράτες αντέδρασαν παίρνοντας περιοριστικά μέτρα, τα οποία ακολούθησαν και οι Σοσιαλδημοκράτες. Εγώ τάχθηκα δημόσια εναντίον των απαγορευτικών μέτρων. Δεν μπορούμε βέβαια να ζητήσουμε να ανοίξουν εντελώς τα σύνορα, είναι κάτι που δεν μπορούν να αντέξουν οι τοπικές οικονομίες.

Χρειάζεται να βάλουμε φραγμούς, αλλά υπάρχουν διάφορες απόψεις επ' αυτού, από τις πιο φιλελεύθερες ως τις πιο συντηρητικές. Προσωπικά τάσσομαι με τις πιο φιλελεύθερες».

Ακαδημία Πλάτωνος – Σύνεδροι από όλο τον πλανήτη

Στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Συνεδρίου Φιλοσοφίας πραγματοποιήθηκε χθες συνεδρία για τη «Σημασία της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας σήμερα», σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο στην Ακαδημία Πλάτωνος, που την παρακολούθησαν επιστήμονες και ακαδημαϊκοί από όλο τον κόσμο. Τις εργασίες χαιρέτισε ο β' αντιπρόεδρος της Βουλής Γ. Καλαντζής. Το συνέδριο, το οποίο έχει τίτλο «Η φιλοσοφία ως έρευνα και τρόπος ζωής», πραγματοποιείται για πρώτη φορά στην Ελλάδα και φιλοξενεί περισσότερους από 2.000 συμμετέχοντες από 105 χώρες.

Αντιγόνη Καράλη
Πηγή/φωτό: Έθνος